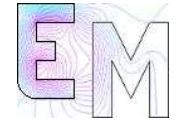

SZÉCHENYI ISTVÁN UNIVERSITY
HTTP://UNI.SZE.HU
15-3210-02

LABORATORY OF ELECTROMAGNETIC FIELDS
SZÉCHENYI ISTVÁN UNIVERSITY
HTTP://MAXWELL.SZE.HU

MÁGNESES CSAPÁGY SZIMULÁCIÓJA VÉGESELEM-MÓDSZERREL

MARCSA DÁNIEL

Elektromágneses Terek Laboratórium
Széchenyi István Egyetem, 9026, Egyetem tér 1, Győr

E-mail: marcsadaniel@yahoo.co.uk

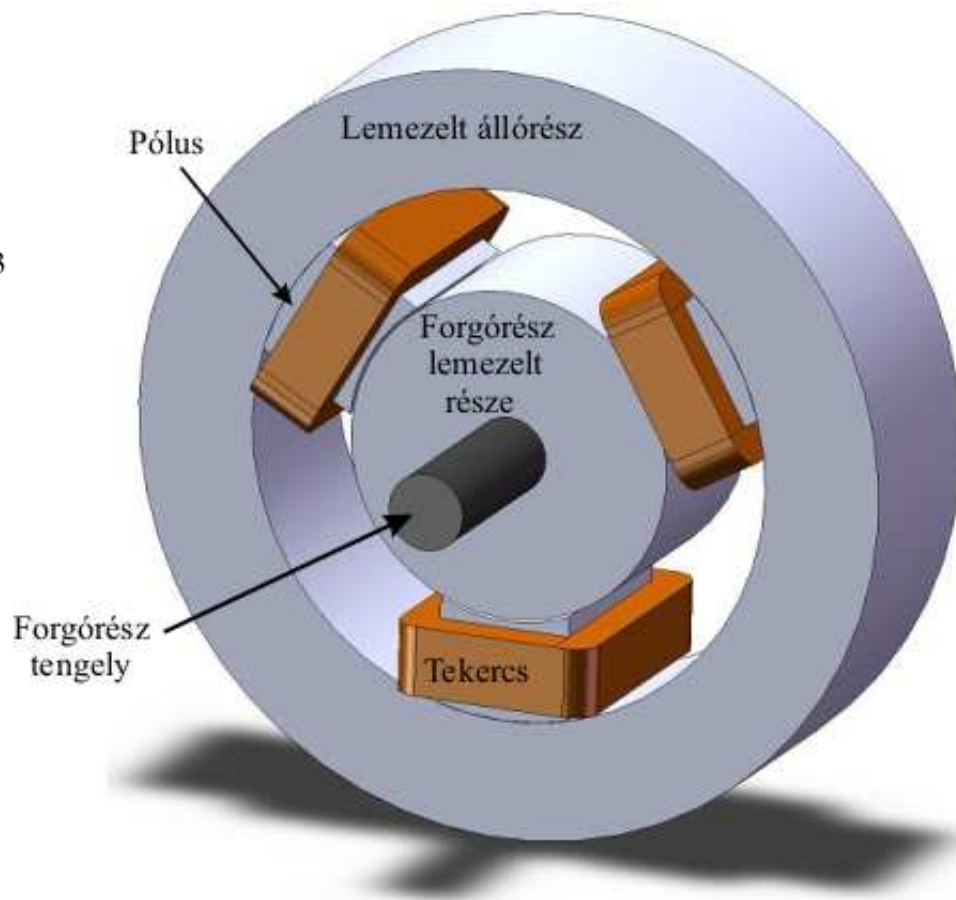
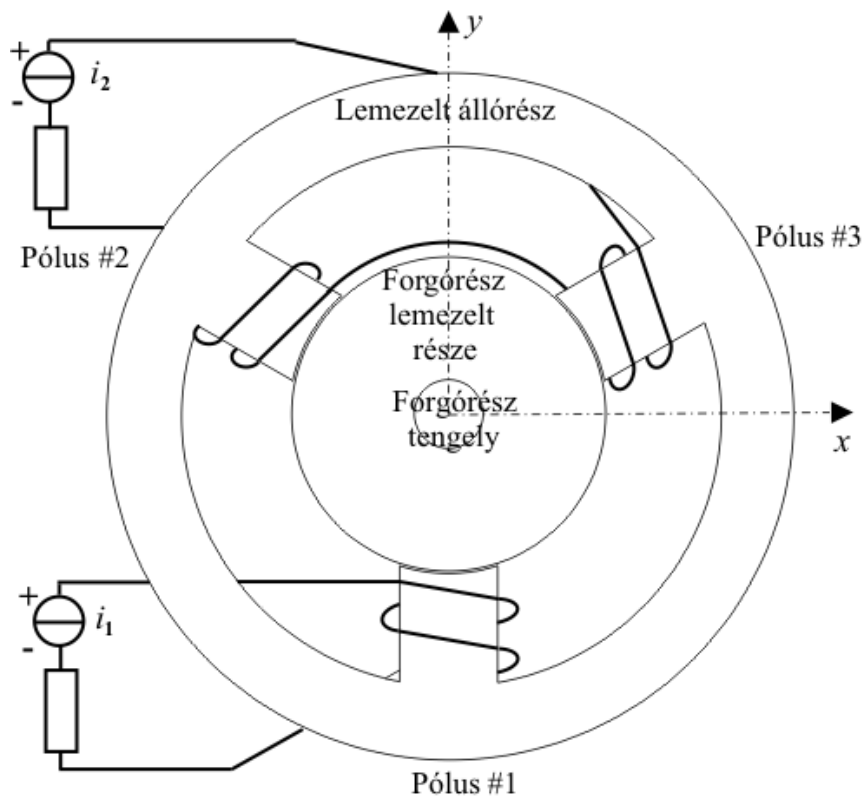

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
HTTP://WWW.MTA.HU

HUNGARIAN SCIENTIFIC RESEARCH FUND (OTKA)
HTTP://WWW.OTKA.HU
OTKA PD 73242

HÁROMPÓLUSÚ AKTÍV MÁGNESES CSAPÁGY

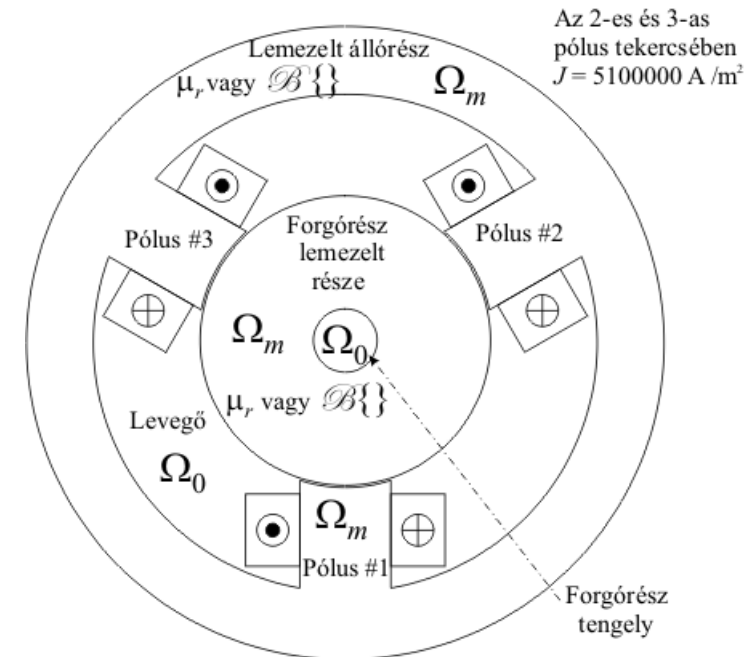
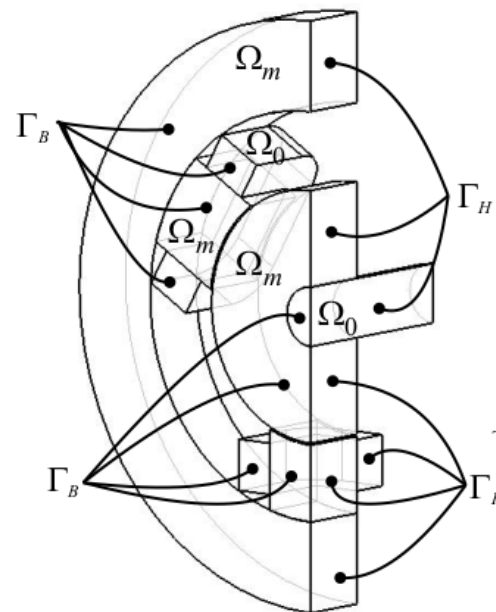
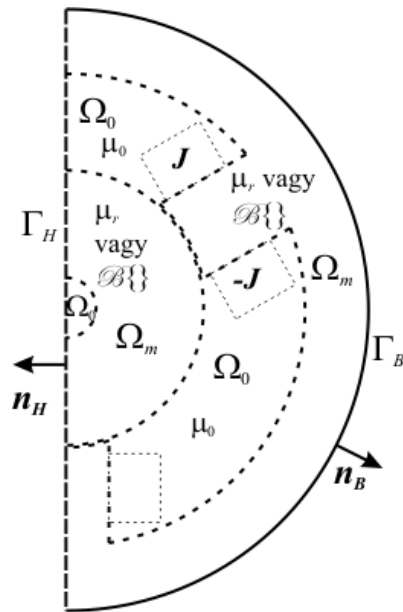
A MÁGNESES CSAPÁGY TÉREGYENLETEI

A stacionárius mágneses tér Maxwell-egyenletei

$$\nabla \times \vec{H} = \vec{J}_0, \quad \text{az } \Omega_0 \cup \Omega_m \quad \nabla \cdot \vec{J}_0 = 0$$

$$\nabla \cdot \vec{B} = 0, \quad \text{az } \Omega_0 \cup \Omega_m$$

$$\vec{H} = \begin{cases} \nu_0 \vec{B} \\ \nu_0 \nu_r \vec{B} \\ \mathcal{B}^{-1}\{\vec{B}\} = \nu_0 \vec{B} + \vec{I} \end{cases}$$

Peremfeltételek a szimmetriasíkon

$$\vec{H} \times \vec{n}_H = \vec{0}, \quad \text{a } \Gamma_H \text{ peremen}$$

$$\vec{B} \cdot \vec{n}_B = 0, \quad \text{a } \Gamma_B \text{ peremen}$$

FORMALIZMUS A MÁGNESES VEKTORPOTENCIÁLLAL

Kétdimenziós esetben

$$\nabla \times (\nu \nabla \times \vec{A}) = \vec{J}_0$$

$$\nabla \times (\nu_o \nabla \times \vec{A}) = \vec{J}_0 - \nabla \times \vec{I}$$

Háromdimenziós esetben

$$\nabla \times (\nu \nabla \times \vec{A}) = \nabla \times \vec{T}_0$$

$$\nabla \times (\nu_o \nabla \times \vec{A}) = \nabla \times \vec{T}_0 - \nabla \times \vec{I}$$

Peremfeltételek

$$(\nu \nabla \times \vec{A}) \times \vec{n} = \vec{0}, \quad \text{a } \Gamma_H \text{ peremen}$$

$$(\nu_o \nabla \times \vec{A} + \vec{I}) \times \vec{n} = \vec{0}, \quad \text{a } \Gamma_H \text{ peremen}$$

$$\vec{n} \times \vec{A} = 0, \quad \text{a } \Gamma_B \text{ peremen}$$

$$\vec{T}_0 \cdot \vec{n} = 0, \quad \text{a } \Gamma_B \text{ peremen}$$

$$\vec{T}_0 \times \vec{n} = \vec{0}, \quad \text{a } \Gamma_H \text{ peremen}$$

} A T_0 vektorpotenciál miatt

A VÉGESELEM-MÓDSZER LÉPÉSEI

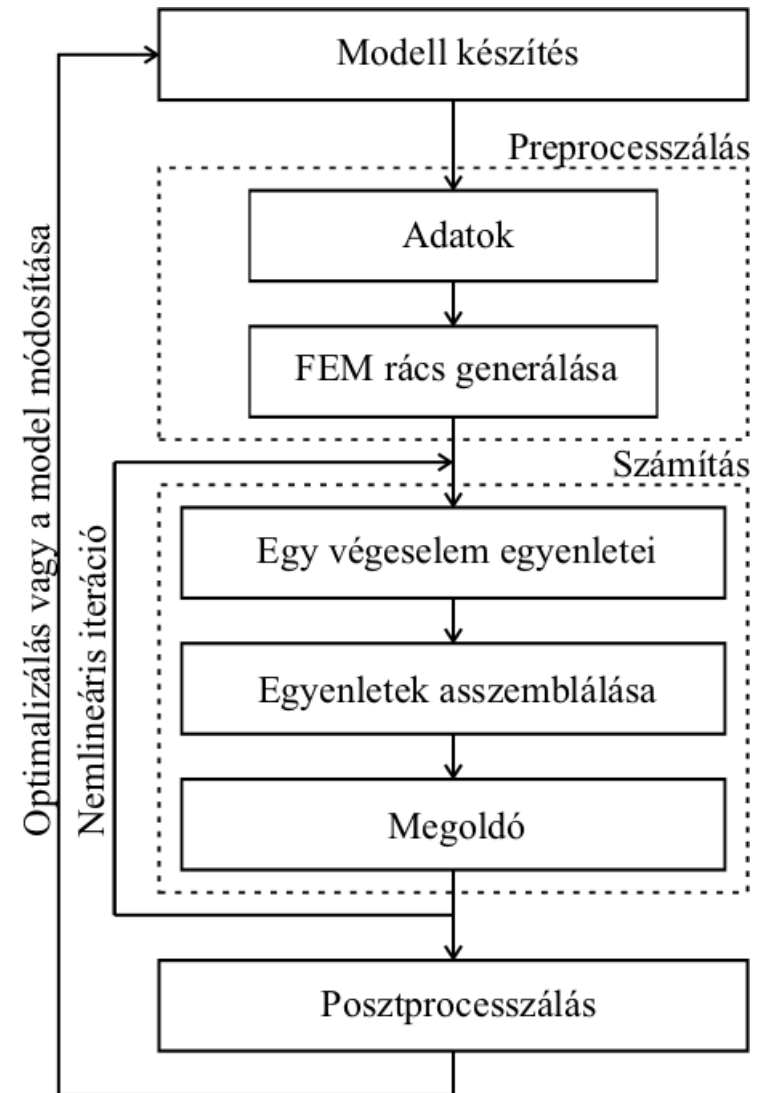
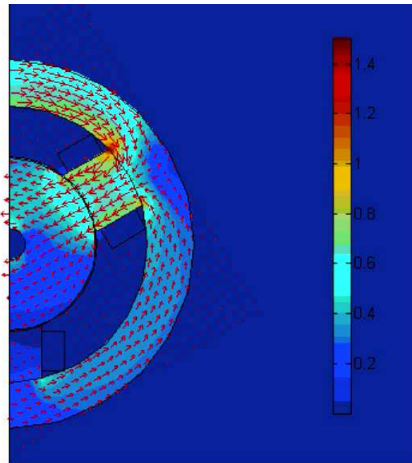
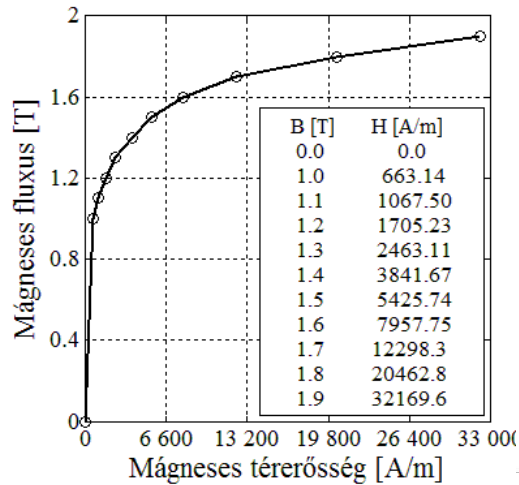
Nemlineáris 2D esetben

Newton – Raphson
módszer

Nemlineáris 3D esetben

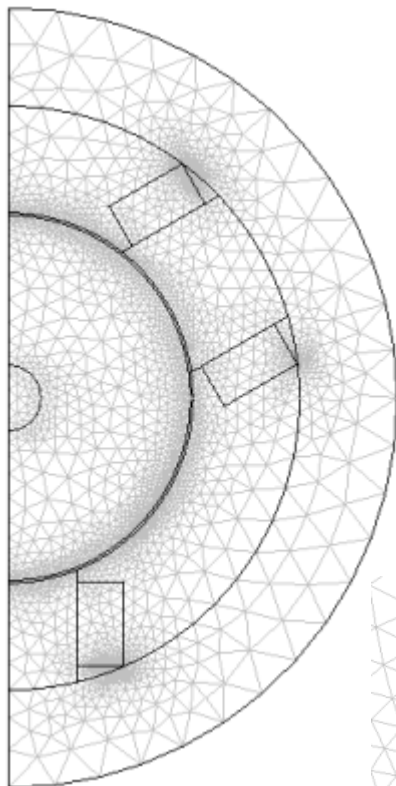
Fixpontos iterációs
módszer

A megoldó script a COMSOL
Multiphysics függvényeivel készült

SZIMULÁCIÓS EREDMÉNYEK

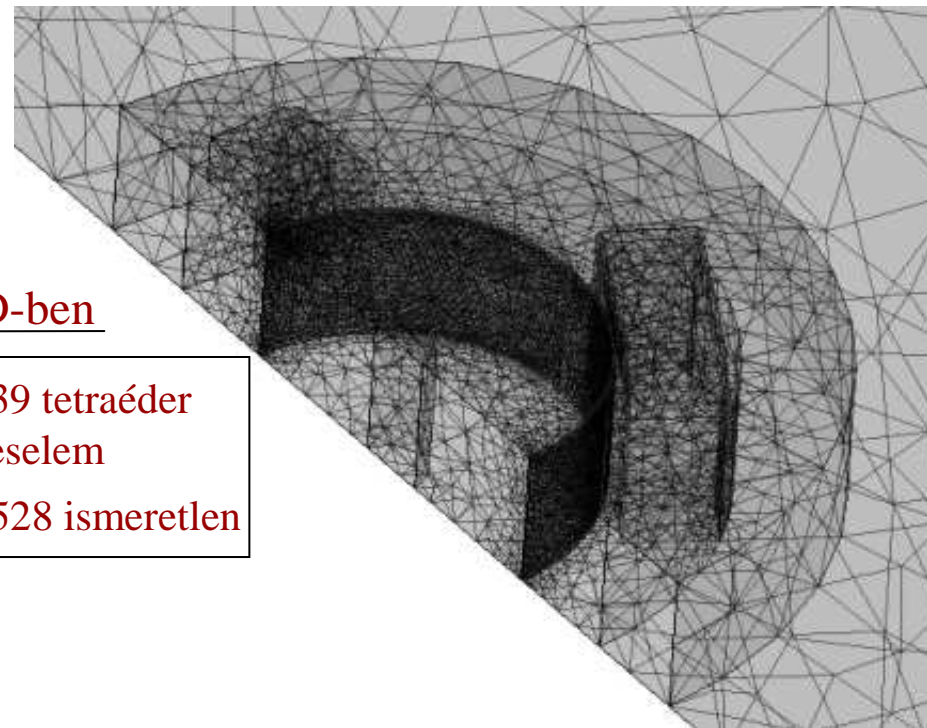
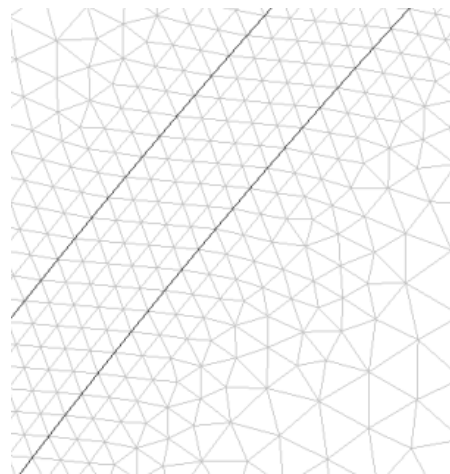
AMB végelelemes rácsa

2D-ben

15829 háromszög
végelelem

31930 ismeretlen

3D-ben

86339 tetraéder
végelelem

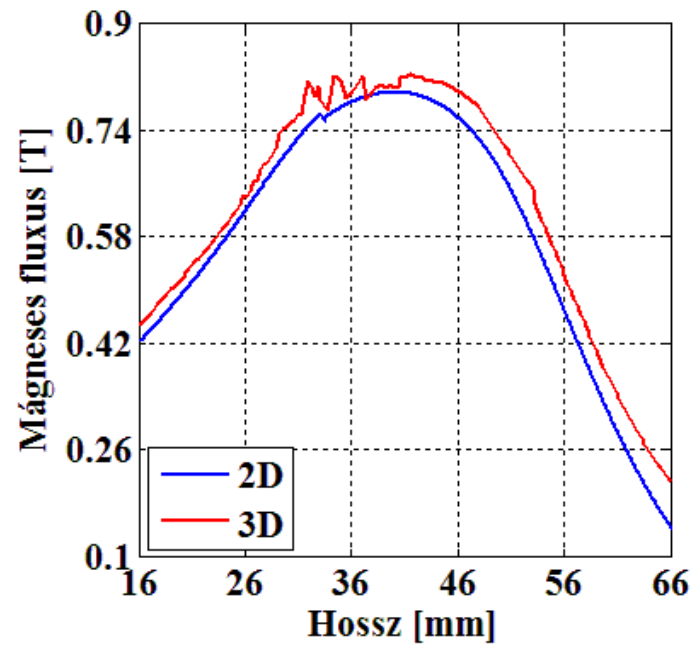
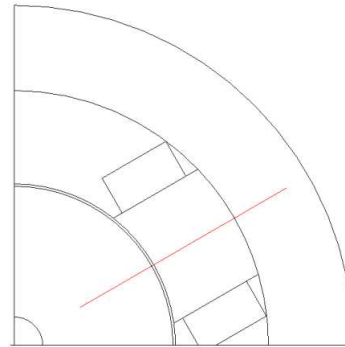
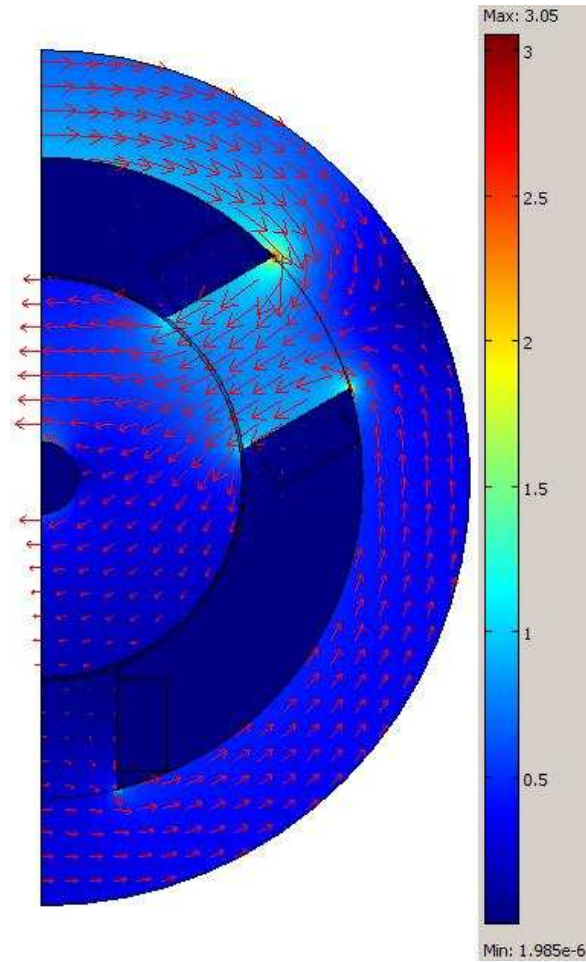
563528 ismeretlen

Ötrétegű rács a légrésben

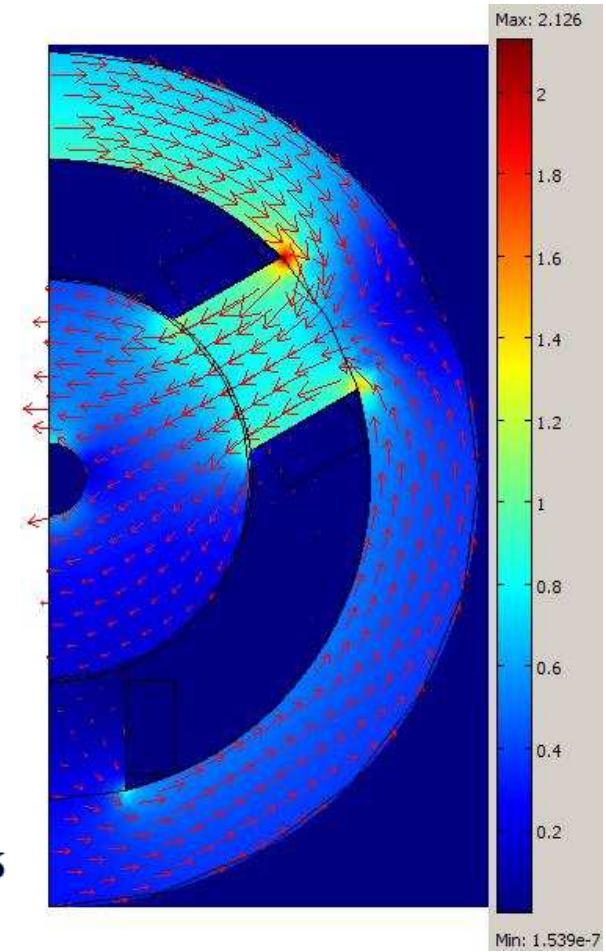

SZIMULÁCIÓS EREDMÉNYEK - LINEÁRIS

Lineáris 2D-ben

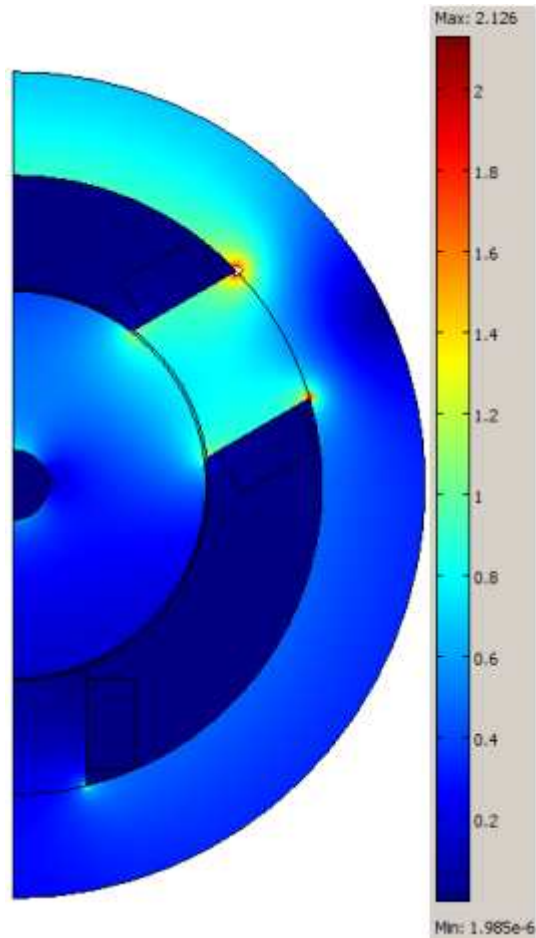

Lineáris 3D-ben

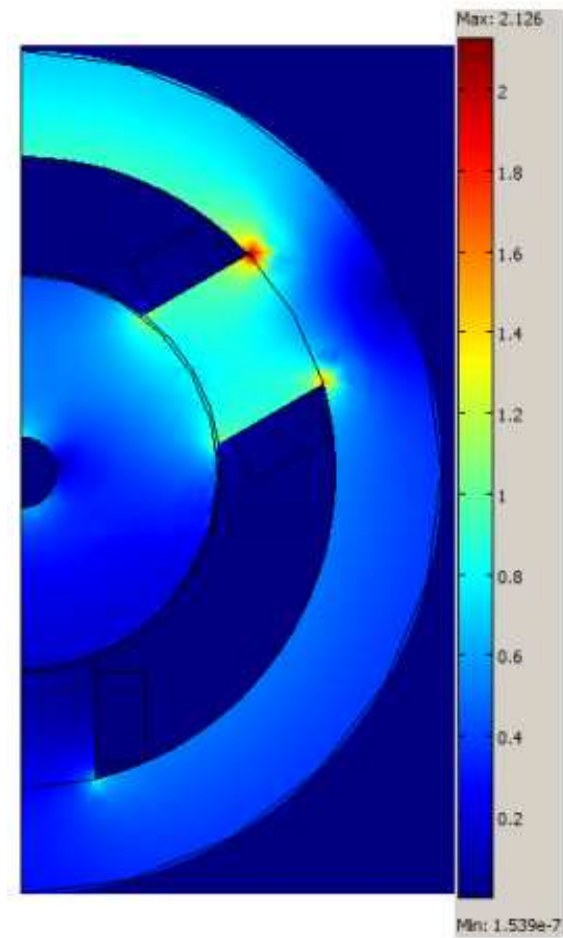

SZIMULÁCIÓS EREDMÉNYEK - LINEÁRIS

Lineáris 2D-ben

Lineáris 3D-ben

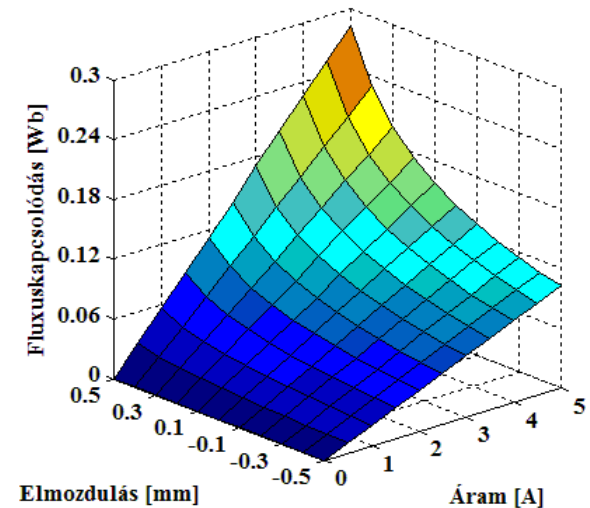
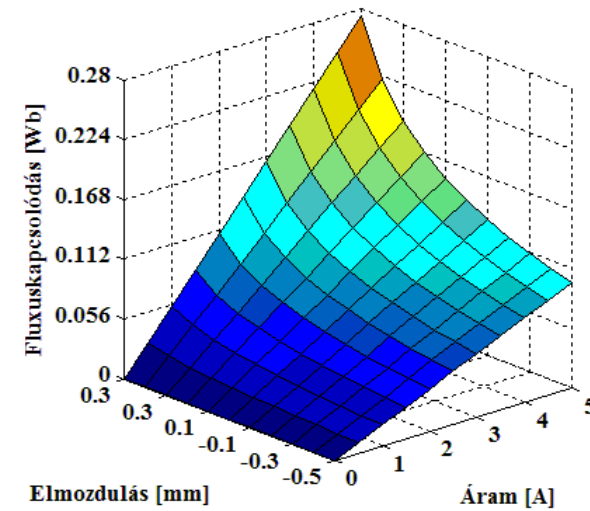
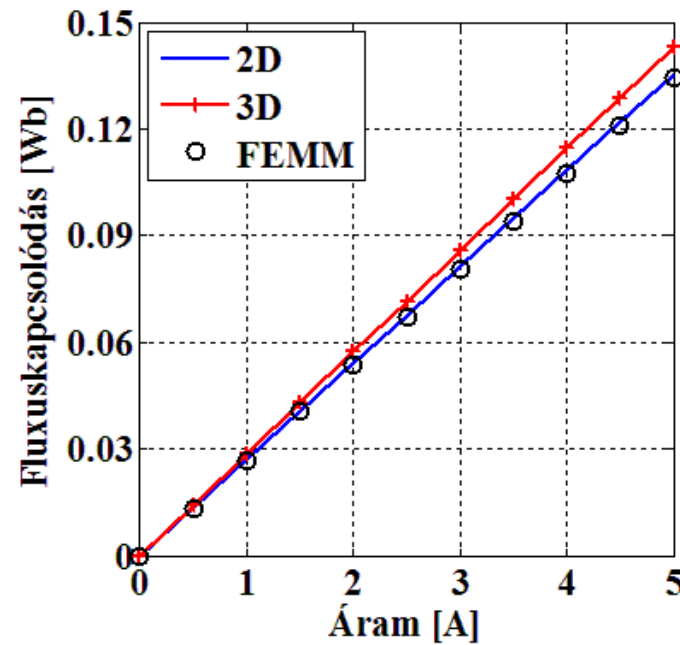
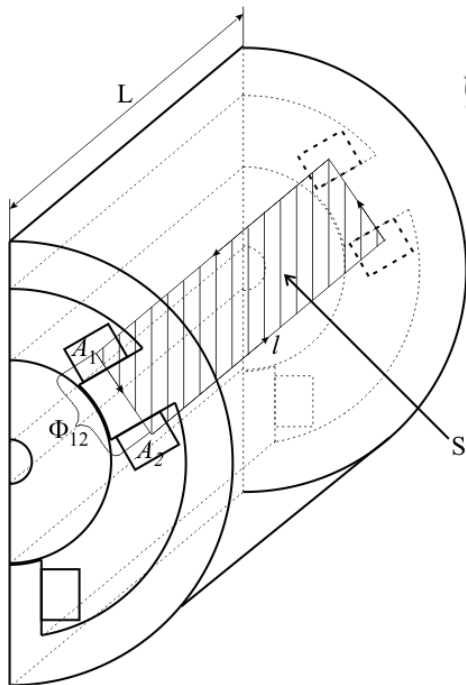

SZIMULÁCIÓS EREDMÉNYEK - LINEÁRIS

Fluxus kapcsolódás

$$\Psi = N_w \Phi = N_w \int_S \vec{B} d\vec{S}$$

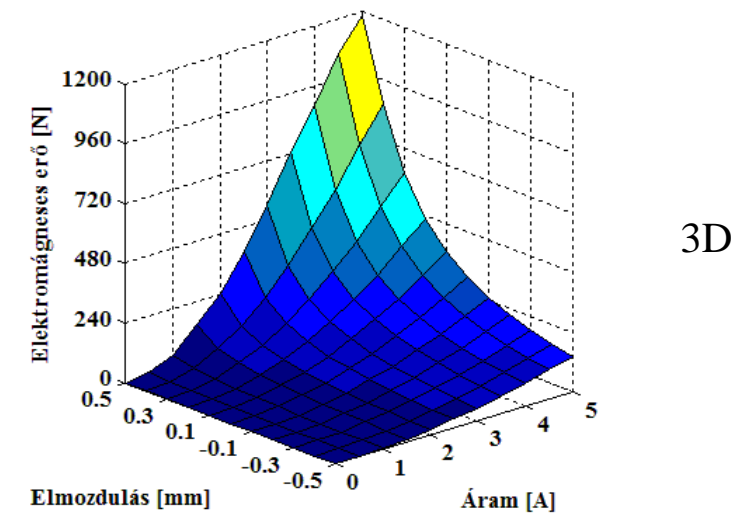
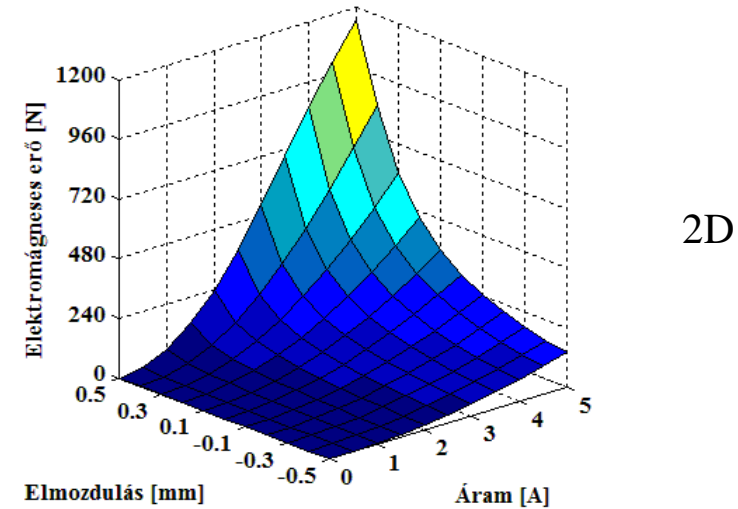
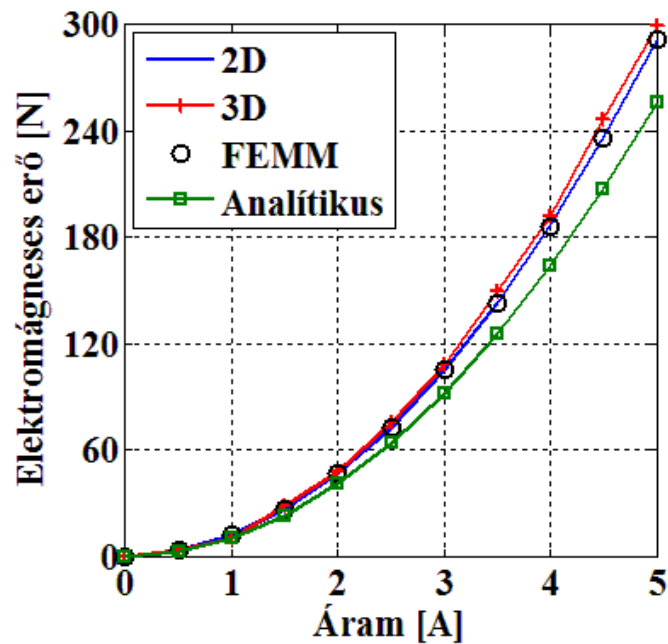
$$\Psi = N_w L (A_1 - A_2)$$

SZIMULÁCIÓS EREDMÉNYEK - LINEÁRIS

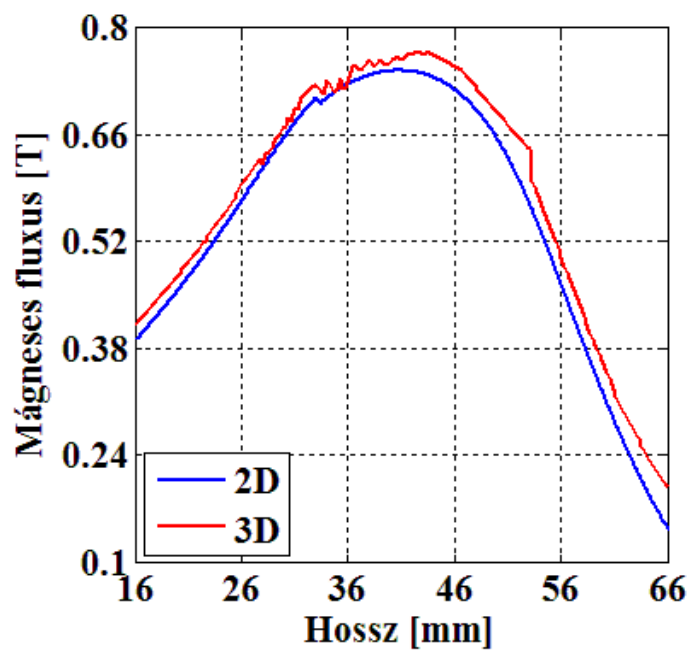
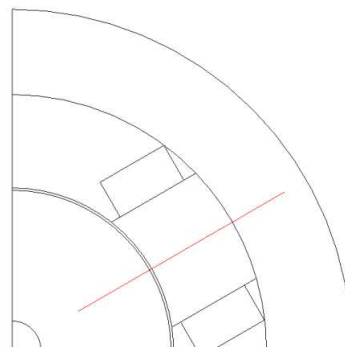
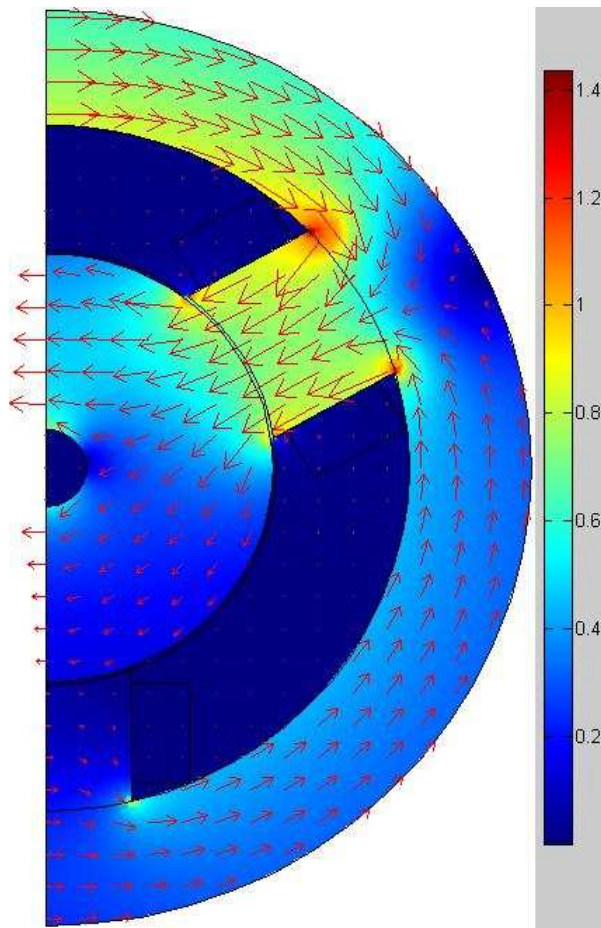
Elektromágneses erő

$$\vec{F} = \oint_S \sigma \cdot d\vec{S} = \oint_S \left(\frac{1}{\mu_0} (\vec{B} \cdot \vec{n}) B - \frac{1}{2\mu_0} B^2 \vec{n} \right) d\vec{S}$$

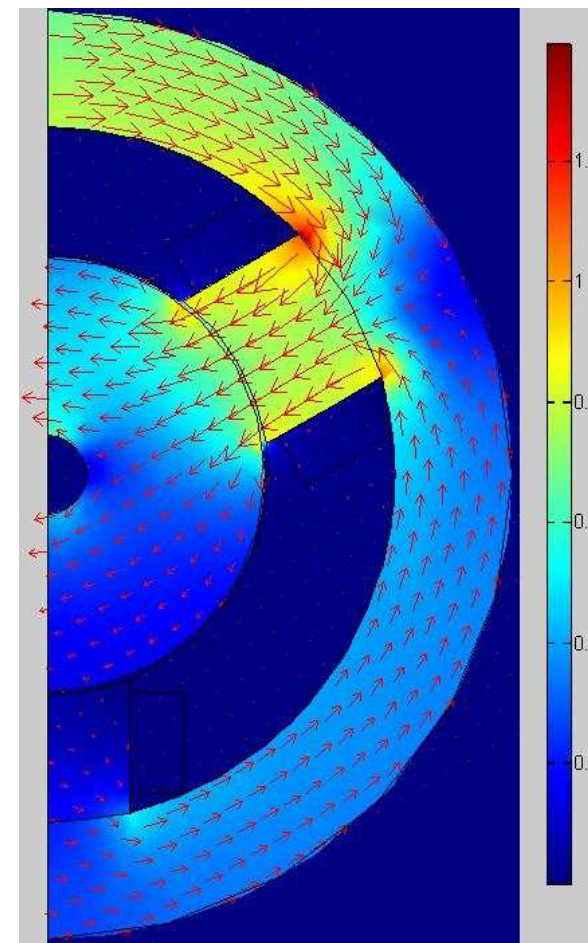

SZIMULÁCIÓS EREDMÉNYEK - NEMLINEÁRIS

Nemlineáris 2D-ben

Nemlineáris 3D-ben

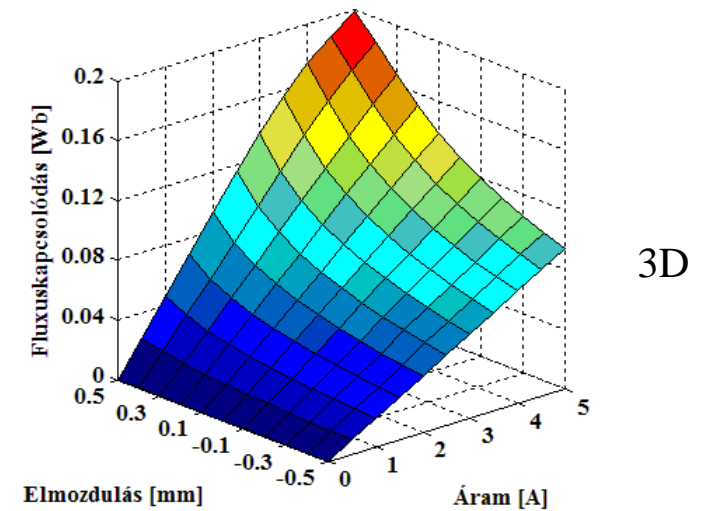
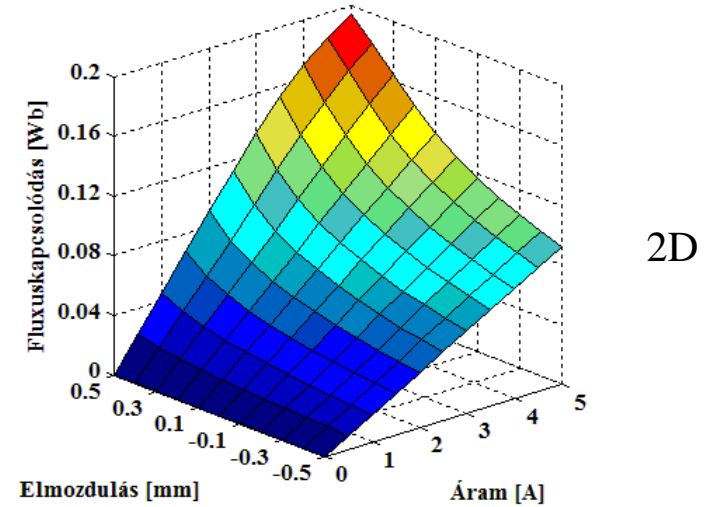
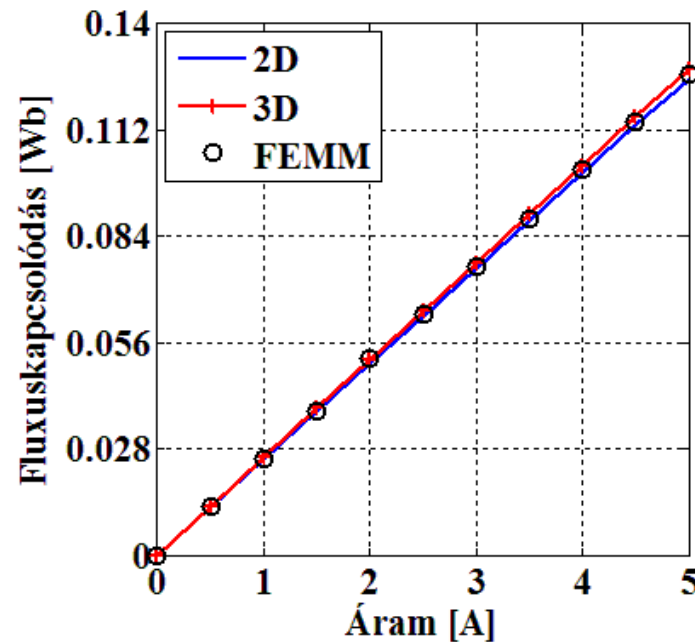
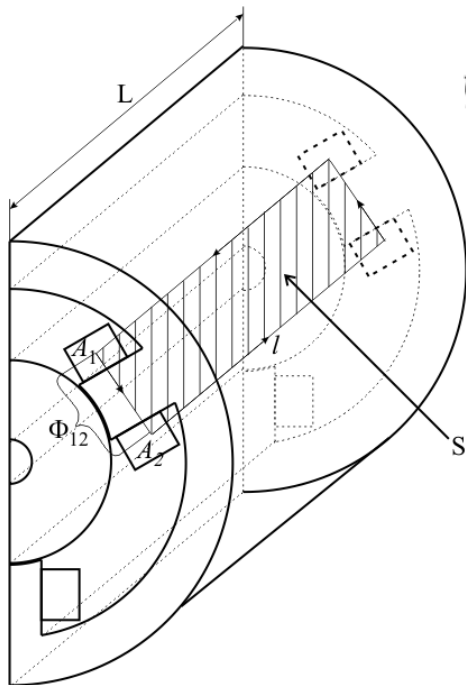

SZIMULÁCIÓS EREDMÉNYEK - NEMLINEÁRIS

Fluxus kapcsolódás

$$\Psi = N_w \Phi = N_w \int_S \vec{B} d\vec{S}$$

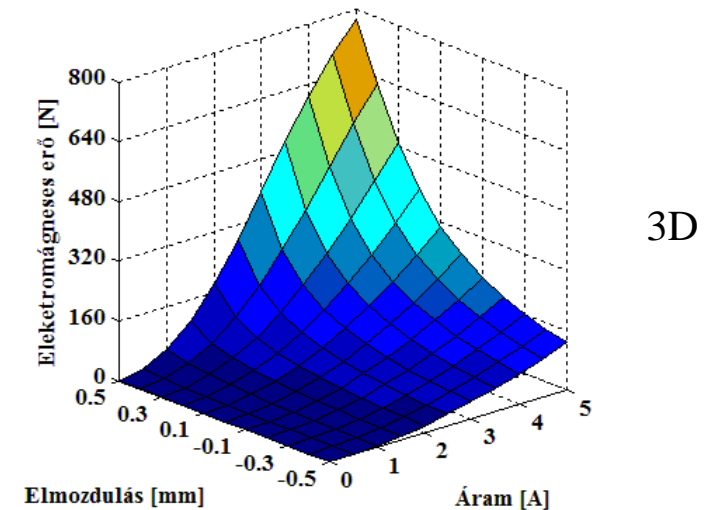
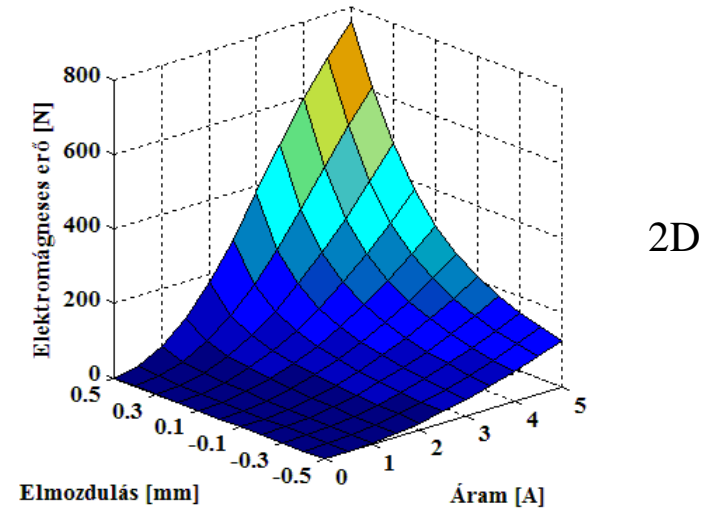
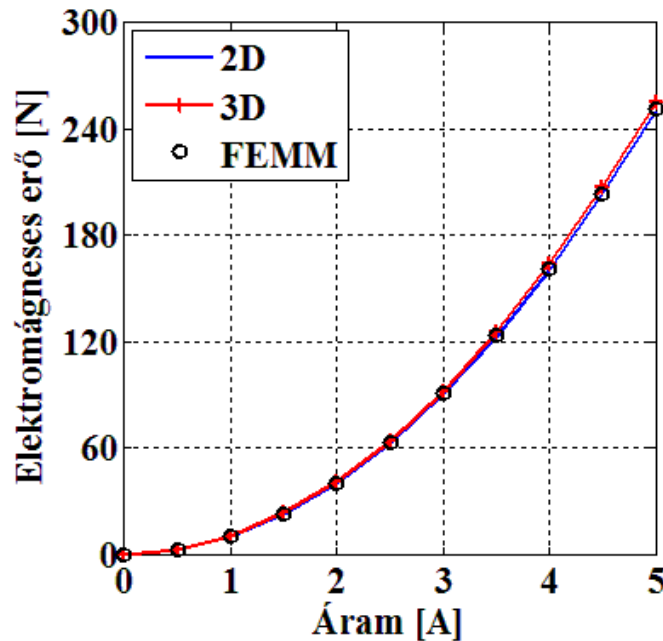
$$\Psi = N_w L (A_1 - A_2)$$

SZIMULÁCIÓS EREDMÉNYEK - NEMLINEÁRIS

Elektromágneses erő

$$\vec{F} = \oint_S \sigma \cdot d\vec{S} = \oint_S \left(\frac{1}{\mu_0} (\vec{B} \cdot \vec{n}) B - \frac{1}{2\mu_0} B^2 \vec{n} \right) d\vec{S}$$

KONKLÚZIÓ ÉS JÖVŐBELI TERVEK

- Lineáris és nemlineáris véges elem-módszerrel két és háromdimenzióban oldottam meg a feladatot.
  - A két- és háromdimenziós eredmények összehasonlításánál az eredmények jól egyeztek, vagyis a csapágyvégeknél létező mágneses tér elhanyagolható, és elegendő a kétdimenziós szimuláció alkalmazása a rövid tengelyhosszal rendelkező mágneses csapágy esetében.
-
- A radiális mágneses csapágy prototípusának megépítése.
  - A megfelelő működéshez szükséges, a lágyszámítási eljárásokon alapuló nemlineáris szabályozó tervezése.

